

Kuntalaisaloite: Kuntalisä lapsiperheille

SIVLTK 22.06.2022 § 49
151/00.01.03.01/2022

Kuntalaisaloite.fi palvelun kautta on tullut 23.5.2022 Enonkosken kuntaan kuntalaisaloite koskien kuntalisää lapsiperheille. Aloite liitteenä. Aloitteen on allekirjoittanut 23 henkilöä.

Aloitteessa ehdotetaan maksettavaksi 300 €/kk kahdentoista kk:n ajan, vuosittain, alle 3-vuotiaista lasta kotona hoitavalle vanhemmalle.

Kotihoidon tukea voi hakea perhe, jonka alle 3-vuotias lapsi ei ole kunnan järjestämässä varhaiskasvatuksessa. Lasta voi hoitaa jompikumpi vanhemmista tai muu hoitaja (esim. sukulainen) tai yksityinen varhaiskasvatuksen tuottaja (esim. yksityinen päiväkotitoiminta tai perhepäivähoitaja). Kotihoidon tuki muodostuu lakisääteisestä hoitorahasta sekä tulojen mukaan määräytyvästä hoitolisästä. Hoitoraha on yhdestä alle 3-vuotiaasta lapsesta 350,27 €/kk, muista alle 3-vuotiaista 104,86 €/kk sekä yli 3-vuotiaista, alle kouluikäisistä lapsista 67,38 €/kk kustakin. Hoitolisää maksetaan vain yhdestä lapsesta, ja enimmillään se voi olla 187,45 €/kk. 1.8.2022 alkaen kotihoidon tukea voi saada vain vähintään kuukauden mittaiselta yhtäjaksoiselta ajalta. Kuukautta lyhyempiä tukijaksoja ei siis enää lasketa yhteen.

Hoitorahan ja -lisän lisäksi kunta voi maksaa kuntalisää.

Kuntalisän määrä ja myöntämisedellytykset ovat kuntakohtaisia. Kaikki kunnat eivät maksa kuntalisää. Kela maksaa kuntalisän kotihoidon tuen yhteydessä vain, jos Kela ja kunta ovat näin sopineet.

Kuntaliiton "Kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tuen kuntalisät ja palveluseteli" -julkaisun (2020) mukaan: Kunnat voivat asettaa ehtoja kotihoidon tuen kuntalisän maksamiselle. Kunnat, jotka maksavat kuntalisää ovat edellyttäneet esim:

- perheen kaikki lapset hoidetaan kotona
- vanhempi hoitaa lastaan itse
- oikeus tuen saamiseen edellyttää tietyn vähimmäisajan
- maksetaan vain perheen nuorimmasta lapsesta

Lasten kotihoidon tuen kuntalisän suuruus oli vuonna 2020 keskimäärin 171 euroa/lapsi. Keskimäärin kuntalisää maksettiin vuoden 2020 kyselyn perusteella alle 3-vuotiaasta lapsesta 177 euroa. Lisän suuruuden vaihteluväli oli alle 3-vuotiaasta lapsesta 77–350 euron välillä kunnasta riippuen. Yli 3-vuotiaasta maksettiin kuntalisää keskimäärin 114 euroa ja lisän vaihteluväli oli 40–350 euroa kunnasta riippuen. Sisaruskorotus vaihteli 25–200 euron välillä ja oli keskimäärin 68 euroa.

Enonkoskella on toukokuussa 2022 alle 3-vuotiaita lapsia 31 kpl, joista päiväkodissa hoidossa 9. Kotihoidontuella alle 3-vuotiaita hoidettavia lapsia on 10.

(Loput 12 äitiys- tai vanhempainvapaa etuuden piirissä).

Vuosittainen kotihoidonkuntalisäkustannus (jos 300 € /kk) toukokuun 2022 tilanteen mukaan kustantaisi kunnalle 36 000 €.

Valmistelija

Minna Nurmio (minna.nurmio(at)enonkoski.fi)

Esittelijä	Rehtori-sivistystoimenjohtaja Tommi Tikka
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta keskustelee kotihoidontuen kuntalaisen kuntalaisaloitteesta ja päättää jatkotoimenpiteistä.
Päätös	Sivistyslautakunta esittää, että lapsiperheiden tukeminen ja mahdollinen kuntalaisä otetaan keskusteluun vuoden 2023 talousarviokäsittelyn yhteydessä, syksyllä 2022 esimerkiksi valtuustoseminaarissa.